

Het genus *Achenium* (SAMOUELLE, 1819) in België (Coleoptera : Staphylinidae)

Guy HAGHEBAERT

Abstract. The genus *Achenium* (SAMOUELLE, 1817) in Belgium (Coleoptera : Staphylinidae)

The Belgian species of the genus *Achenium* (Staphylinidae, Paederinae) are discussed. Besides distribution records and notes about their habitats, a list of the European *Achenium* species is given.

Résumé. Le genre *Achenium* (SAMOUELLE, 1817) en Belgique (Coleoptera : Staphylinidae)

Les espèces belges du genre *Achenium* (Staphylinidae, Paederinae) sont traitées. A part les données de répartition et notes concernant leur présence, une liste des espèces européennes du genre *Achenium* a été dressée par l'auteur.

Haghebaert, G. : K.B.I.N., Afd. Entomologie, Vautierstraat 29, B-1040 Brussel.

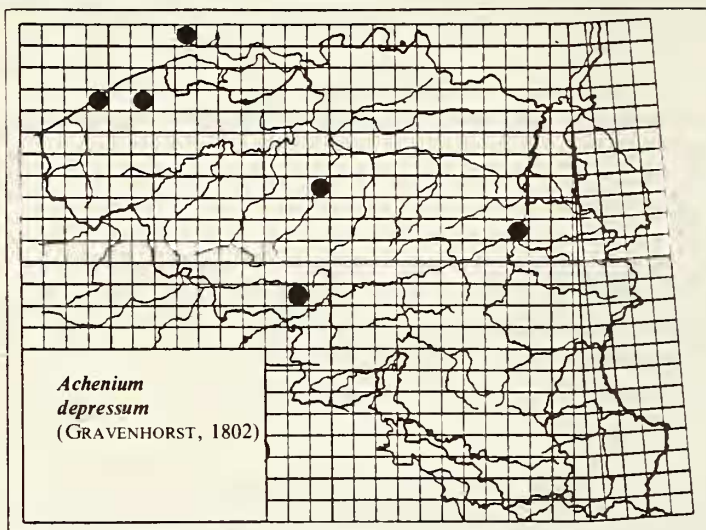
Het genus *Achenium* (SAMOUELLE, 1817) onderscheidt zich van alle overige Paederinae door het zeer platgedrukte lichaam en het vrij lange eindlid der achtertarsen hetwelk nagenoeg even lang is als de overige 4 leden samen. Het merendeel van de soorten uit dit relatief kleine geslacht zijn vrij variabel. Door de diverse ontwikkelingen van ogen en vleugels, en de onstabiele kleur zijn verschillende soorten moeilijk van elkaar te onderscheiden. Een onderzoek van de aedeagus laat ons echter toe een zeker onderscheid te maken tussen de verschillende Europese soorten.

De identifikatie van onze twee inheemse *Achenium* soorten geeft echter geen enkel probleem. *Achenium depressum* (GRAVENHORST) is steeds groter (7,5 à 8,5 mm) dan *A. humile* (NICOLAI) (6 à 7 mm). Terwijl de lichaamskleur van *A. humile* overwegend bruingeel-rood is, is *A. depressum* zwart met rode tekening.

Het platte lichaam laat hen toe zich tussen spleten in de bodem en achter boomschors voort te bewegen en te verbergen. *A. depressum* is een typische oeversoort. De aard van de bodem waarop deze soort vooral gevonden wordt, varieert van zandgrond tot harde klei en kalkbodem. Omdat deze soort geregeld aan zee-kusten voorkomt, wordt zij door diverse auteurs verkeerdelijk beschouwd als halofiel. *A. humile* leeft eveneens in aanspoelsel van oevers, maar ook onder boomschors in beboste gebieden. De meeste *Achenium* soorten zijn schaars in kollekties.

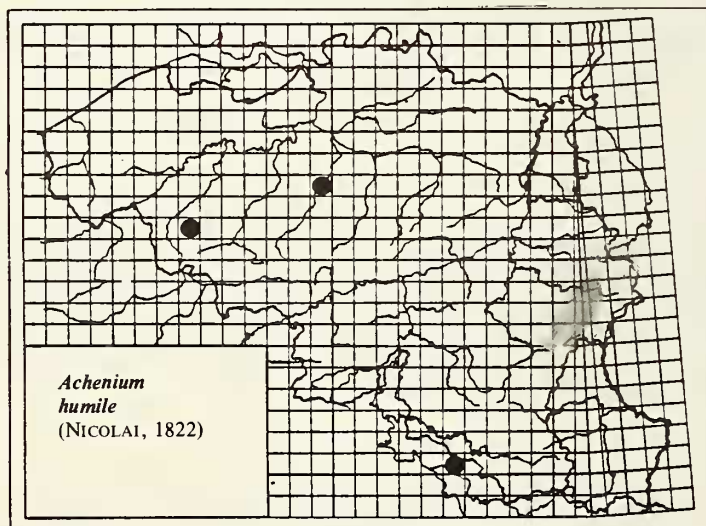
Verspreiding van het genus *Achenium* in België

1. *Achenium depressum* (GRAVENHORST)

Brussel, Liège (coll. WESMAEL, TENNSTEDT 1862); Oostende V & VII.1983 (leg. SEGERS, coll. R.U.G.); Dudzele 20.VII.1984 (leg. & coll. HAGHEBAERT); Vlissingen (Nederland, Zeeuws-Vlaanderen) (EVERTS 1899, V.1980, leg. & coll. HAGHEBAERT); Macon (Henegouwen), 7 ex. zonder data (coll. ROELOFS, K.B.I.N.).

2. *Achenium humile* (NICOLAI)

Brussel (TENNSTEDT 1862); Phalempin Arc-Ainières (DONCKIER DE DONCEEL 1880); Muno 12.V. 1966 (leg. & coll. DERENNE, K.B.I.N.)

Verspreiding van het genus *Achenium* in Europa

- Achenium humile* NICOLAI : Polen, Tsjechoslowakije, Hongarije, Joegoslavië, Italië, Frankrijk, Nederland, België, Denemarken, Zweden, Oostenrijk, Duitsland, Engeland, Griekenland.
- Achenium depressum* GRAVENHORST : Engeland, Nederland, België, Frankrijk, Zwitserland, Portugal, Spanje, Italië, Griekenland, Albanië, Joegoslavië, Roemenië, Hongarije, Polen, Duitsland, Oostenrijk.
- Achenium andalusiacum* COIFFAIT : Spanje.
- Achenium iejunum* ERICHSON : Sardinië, Korsika.
- Achenium striatum* LATREILLE : Frankrijk, Sicilië.
- Achenium impressiventre* KOCH : Spanje.
- Achenium baeticum* JARRIGE : Spanje.
- Achenium inuus* KOCH : Sicilië.
- Achenium nigriventre* FAIRMAIRE : Portugal.
- Achenium basale* ERICHSON : Italië, Sardinië, Korsika.
- Achenium rufulum* FAIRMAIRE : Frankrijk.
- Achenium brevipenne* QUEDEF. : Spanje.
- Micrachenium seditiosum* KOCH : Spanje.
- Micrachenium omissum* KOCH : Spanje.
- Micrachenium scimbaloides* KOCH : Balkan.
- Micrachenium italicum* KOCH : Italië.
- Micrachenium tenellum* ERICHSON : Italië, Sardinië, Spanje, Griekenland.

Bibliografie

- Donckier de Donceel, H., 1880. Révision du catalogue des Staphylinides de la faune belge. - *Annl. Soc. ent. Belg.* 24 : 93.
- Everts, E., 1899. *Coleoptera Neerlandica*, deel 1. Martinus Nijhoff, Amsterdam.
- Tennstedt, M., 1862. Catalogue des Staphylinies. - *Annl. Soc. ent. Belg.* 6 : 64-65.

Boekbespreking

Kudrna, O. : *Die Tagschmetterlinge des nördlichen Hohen Rhön*
15 x 21 cm, 105 p., 29 tekstfiguren, te bestellen bij Naturschutz Zentrum Lange Rhön, Oberwaldburger Strasse 2, D-8741 Oberelsbach, geplakt, 1988, DM 15,-.

Deze studie heeft als doel een wetenschappelijke basis te bieden voor een zinvol beschermingsbeleid voor de dagvlinders van de noordelijke Hohen Rhön, een gebied in het uiterste noorden van Beieren. Hiervoor werd een observatieperiode ingelast van 1984 tot 1987. De resultaten hiervan werden in deze publikatie verwerkt. Na een overzicht van het klimaat, de geologie, de vegetatie en de landbouw in het gebied volgt de bespreking van de biotopen die voor dagvlinders van belang zijn.

In tabelvorm worden de voedselplanten van de rups, het biotooptype, de vliegtijd en de verspreiding in het behandelde gebied voorgesteld. Daarna volgt een beschrijving van de 89 dagvlindersoorten die in de Hohen Rhön werden vastgesteld. De auteur gaat dan in op de toekomst van deze dagvlinderfauna, zijn betekenis voor het gebied en de bedreiging van de dagvlinders. Hij geeft enkele maatregelen die met prioriteit zouden moeten doorgevoerd worden.

Het onderhavige boekje is een detailstudie van een gebied met een relatief kleine oppervlakte (ca. 400 km²) maar met een nog rijke natuur.

W.O. De Prins